

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Навчально-науковий центр

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ
ДО ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ
ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Методичні рекомендації

ЗАПОРІЖЖЯ

2024

1

УДК [002.2:378.16](07)

З-14

Друкується за рішенням Науково-методичної ради Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (протокол №10 від 19 червня 2024 р.)

Укладачі:

Ломейко О.П. – перший проректор, к.т.н., доцент

Шарова Т.М. – начальник ННЦ, д.філол.н., професор

Землянська А.В. – провідний фахівець ННЦ, к.філол.н., доцент

Білоцька О.М. – директор наукової бібліотеки

З-14 Загальні вимоги до оформлення наукової та навчально-методичної літератури : методичні рекомендації / ТДАТУ ; уклад. О. П. Ломейко та ін. Запоріжжя, 2024. 42 с.

Методичні рекомендації розроблені на основі законодавчих актів України про видавничу діяльність, нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України, державних стандартів України, інших нормативних документів. Рекомендації надають загальну інформацію щодо оформлення та підготовки до друку різноманітних видань: підручників, посібників, монографій, довідників, текстів лекцій, методичних вказівок і т.п.

Методичні рекомендації можуть бути корисні науково-педагогічним працівникам, аспірантам, докторантам та іншим авторам.

УДК [002.2:378.16](07)

© Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
1. Класифікація видань	6
2. Терміни та поняття	7
3. Оформлення вихідних відомостей... ..	8
4. Оформлення надвипускних та випускних даних	16
5. Додатки.....	20

ПЕРЕДМОВА

Одним із шляхів вирішення пріоритетних завдань розвитку ТДАТУ, відповідно до «Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах», є організація інформаційної та видавничої діяльності, популяризація досягнень науки вищої школи через засоби масової інформації та мережу ІНТЕРНЕТ.

Високі показники видавничої діяльності професорсько-викладацького складу закладу освіти свідчать про вагомі наукові та навчально-методичні результати роботи автора, проте видані матеріали повинні відповідати сучасним вимогам. Саме з метою надання допомоги викладачам у підготовці таких видань та підвищення якості видавничої діяльності й розроблені методичні рекомендації щодо структури, змісту та обсягів наукових на навчальних видань.

При їх укладанні були використані законодавчі акти України про видавничу діяльність, нормативно-правові документи Міністерства освіти і науки України, державні стандарти України, інші видання.

Сподіваємось, що запропоновані державні документи та рекомендації будуть корисними як для молодих, так і для досвідчених авторів, а також для всіх, хто цікавиться питаннями підготовки й оприлюднення результатів наукової та навчально-методичної роботи.

Нормативна база:

6. Вимоги до оформлення наукових, навчальних та навчально-методичних видань : рекомендації / ТДАТУ; наук. бібліотека; уклад.: Н. Семенюк. Мелітополь: [б.в.], 2021. 16 с. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/16393>.
7. Двозначні таблиці кириличних авторських знаків: на основі зведеного кириличного алфавіту / уклад.: І.А. Кириленко, В.Є. Янчарук ; Держ. наук. установа «Кн. палата України ім. І. Федорова». Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 50 с.
1. ДСТУ 3017:2015. Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять. [Чинний від 2016–07–01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2016. 34 с. (Національний стандарт України).
2. ДСТУ 3582:2013 Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила.
3. ДСТУ 4861:2007. Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості (ISO 8:1977, NEO; ISO 1086:1991, NEO; ISO 7275: 1985, NEO). [Чинний від

- 2009–01–01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 46 с. (Національний стандарт України).
4. ДСТУ 7157:2010 «Електронні видання. Основні види та вихідні відомості».
 5. ДСТУ 7342:2013. Інформація та документація. Видавнича анотація. Правила складання та подання у виданнях. [Чинний від 2014–01–01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2013. 7 с. (Національний стандарт України).
 6. ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».
 7. Інструкція про порядок надання міжнародного стандартного номера книги (ISBN) в Україні / Книжкова палата України імені Івана Федорова. Київ: Книжкова палата України, 2015. 21 с.
 8. Методичні рекомендації щодо структури, змісту та обсягів підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0006290-05#Text>. (Додаток 1 до наказу МОНУ № 588 від 27.06.2008; зміни до Наказу №588 від 27.06.2008 р., затверджені Наказом МОН №11 від 19.01.2009 р.).
 8. Положення про порядок надання грифу вченої ради навчальним виданням Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного / Ломейко О.П., Шарова Т.М., Скляр Р.В. Запоріжжя: ТДАТУ, 2023. 19 с. URL: http://www.tsatu.edu.ua/nmc/wp-content/uploads/sites/52/polozhennja-pro-porjadok-nadannja-hryfiv_16.02.2023.pdf.
 9. Про затвердження Положення про електронний підручник: Наказ Міністерства освіти і науки України №440 від 02.05.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-18#Text>.
 9. Про Рекомендації щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах: Лист МОН № 1/11-8681 від 15.08.2018 року URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/61647/.
 10. Скорочені таблиці УДК он-лайн / Книжкова палата України. URL: <http://www.udcsummary.info/php/index.php?lang=uk&pr=Y>.
 11. Хавкіна Л.Б. Авторські таблиці (двозначні). URL: <https://biblio.lib.kherson.ua/avtorski-tablitsi-dvoznachni.htm>.

1. КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДАНЬ

У відповідності до ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять» за інформаційними ознаками встановлені наступні види неперіодичних видань:

- **монографія** – наукове книжкове видання певного дослідження однієї проблеми або теми, що належить одному чи декільком авторам;
- **автореферат дисертації** – наукове видання у вигляді брошури авторського реферату проведеного дослідження, яке подається на здобуття наукового ступеня;
- **підручник** – навчальне видання із систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі та офіційно затверджене як таке;
- **навчальний посібник** – навчальне видання, що доповнює або частково/повністю замінює підручник та офіційно затверджене як таке;
- **навчально-наочний посібник** – навчальне видання, яке містить ілюстративно-наочні матеріали, що сприяють вивченню й викладанню дисципліни, засвоєнню їх змісту;
- **навчально-методичний посібник** – навчальне видання з методики викладання навчальної дисципліни (розділу, частини) або з методики її виховання;
- **методичні рекомендації (методичні вказівки)** – навчальне або виробничо-практичне видання роз'яснень з певної теми, розділу або питання навчальної дисципліни, роду практичної діяльності, з методикою виконання окремих завдань, певного виду робіт, а також заходів;
- **курс лекцій** – навчальне видання певного викладу тем навчальної дисципліни, визначених програмою;
- **текст лекцій** – навчальне видання викладу матеріалу певних розділів навчальної дисципліни;
- **конспект лекцій** – навчальне видання стислого викладу курсу лекцій або окремих розділів навчальної дисципліни;
- **навчальна програма** – навчальне видання, що визначає зміст, обсяг, а також порядок вивчення й викладення певної навчальної дисципліни чи її розділу;
- **словник** – довідкове видання впорядкованого переліку мовних одиниць (слів, словосполучень, фраз, термінів, імен, знаків), доповнених відповідними довідковими даними;
- **хрестоматія** – навчальне видання літературно-художніх, історичних, наукових, мистецьких чи інших творів або їх частин, які є об'єктом

вивчення певної навчальної дисципліни або виховання особистості відповідно до офіційно затвердженої навчальної програми (різновид – книга для читання);

- **енциклопедія** – навчальне видання довідкового характеру, яке містить упорядкований перелік відомостей, сукупність наукових знань із широкого кола питань. Популярність викладу, розрахована на широке коло читачів, має поєднуватись із науковою чіткістю та логікою викладання матеріалу без авторського тлумачення. Неприпустиме недбале, наближене, однобічне висвітлення явищ і фактів. Цим енциклопедії відрізняються від інших видів наукових видань, у яких такі матеріали можуть наводитися в авторській концепції. Мові енциклопедії властиві стислість, чіткість, лаконічність формулювань, уникнення вузькофахових термінів, професійних жаргонізмів, розмовних і просторічних слів, вставних слів і зворотів, емоційно забарвлених оцінок, надмірної кількості скорочень;
- **довідник** – навчальне видання довідкового характеру, яке містить упорядкований предметний матеріал, узагальнені, стислі відомості з певних галузей науки, професій тощо.

2. ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

ДСТУ 4861:2007 «Видання. Вихідні відомості» встановлює такі терміни та визначення понять:

- **вихідні відомості** – сукупність даних, які характеризують видання та призначені для інформування користувачів, бібліографічного оброблення й статистичного обліку;
- **титульний аркуш** – початковий(-ові) книжковий/журнальний аркуш(і) видання, що містить вихідні відомості, які дозволяють ідентифікувати та відрізнити це видання від усіх інших;
- **титульна сторінка** – лицьовий бік титульного аркуша – сторінка, що є носієм основних вихідних відомостей видання: надзаголовкових даних, імені(імен) автора(-ів), назви, підзаголовкових даних, вихідних даних;
- **зворот титульного аркуша** – зворотний бік титульного аркуша – сторінка, на якій розміщують елементи вихідних відомостей видання: шифр зберігання видання, макет анотованої каталожної картки чи реферат, знак охорони авторського права, ISBN тощо;
- **суміщена титульна сторінка** – перша сторінка видання з текстом, над яким розміщують сукупність вихідних відомостей, що зазвичай наводять на титульній сторінці;

- **надзаголовкові дані** – складова частина вихідних відомостей видання, розміщувана на титульній сторінці над іменем автора(-ів) і назвою;
- **підзаголовкові дані** – складова частина вихідних відомостей видання, розміщувана на титульній сторінці під його назвою;
- **вихідні дані** – складова частина вихідних відомостей видання, розміщувана в нижній частині титульної сторінки;
- **випускні дані** – складова частина вихідних відомостей видання, розміщувана на останній сторінці;
- **надвипускні дані** – складова частина вихідних відомостей видання, розміщувана безпосередньо над випускними даними;
- **паралельне видання** – видання, випущене поряд з іншим, ідентичним за змістом й оформленням, але, на відміну від нього, іншою мовою;
- **повторне видання** – видання, що вже випускалося раніше у світ (перевидання, передрук);
- **перевидання** – повторне видання зі змінами чи без них, випущене знову тим самим видавцем;
- **передрук** – повторне видання, текст якого надруковано за яким-небудь попереднім виданням, випущеним іншим видавцем;
- **серійне видання** – видання, що є частиною серії; її окремих випуск.

3. ОФОРМЛЕННЯ ВИХІДНИХ ВІДОМОСТЕЙ

Як правило, вихідні відомості друкованих видань розміщують на трьох сторінках:

- **титульна сторінка** – перша сторінка титульного аркуша;
- **зворот титульного аркуша** – друга сторінка титульного аркуша;
- **остання сторінка** – третя сторінка обкладинки.

3.1. Оформлення титульної сторінки

Титульна сторінка друкованого видання повинна містити таку інформацію:

- надзаголовкові дані;
- відомості про автора (-ів);
- назву видання;
- підзаголовкові дані.

3.1.1. Надзаголовкові дані

Надзаголовкові дані – це елемент вихідних відомостей, які розміщують у верхній частині титульного аркуша над прізвищем автора і назвою видання. У них міститься інформація щодо назви установи, від імені якої випускається видання. Назву установи, від імені чи за участю якої випускають видання, подають у офіційно встановленій формі.

3.1.2. Позначення авторів видання

Імена одного, двох, трьох авторів у виданні розміщують на титульній сторінці перед назвою видання.

Ім'я автора подають у називному відмінку. Після імені автора дозволено подавати відомості про його вчений ступінь, вчене звання тощо.

У колективній праці імена авторів зазначають у прийнятій ними послідовності. Порядок зазначення авторів на титулі (в один, два, або три рядки) залежить від побажань авторів. Краще, коли їхні прізвища подаються за алфавітом. Часто першим автором стає старший за посадою, або той, хто написав більший обсяг тексту тощо.

Ім'я автора повторюють і на інших елементах видання: обкладинці, суперобкладинці, палітурці та корінці обкладинки чи палітурки.

На титулі та обкладинці можна зазначати прізвища лише трьох авторів!

Якщо кількість авторів чотири і більше – повний перелік усіх авторів із зазначенням внеску кожного в написання конкретних розділів, параграфів чи сторінок, подається на звороті титулу.

У збірнику творів із загальною назвою імена кількох (багатьох) авторів зазначають у змісті.

У збірнику творів кількох авторів без загальної назви ім'я кожного автора наводять на титульній сторінці перед назвою його твору.

3.1.3. Назва видання

Назву видання надають у тому вигляді, в якому її подано або затверджено автором чи видавцем. Не дозволяється випускати видання без назви.

Назву видання зазначають на титульній сторінці, а також у надвипускних даних.

Назви навчальних видань мають відповідати назвам нормативних дисциплін чи дисциплін за вибором, що вивчаються в закладі освіти.

Назву на корінці обкладинки чи палітурки дозволено (за узгодженням з автором) скорочувати (відсікати останні слова, вилучати слова із середини), уникаючи перекручування.

Назву треба відокремлювати за допомогою засобів вирізнення (шрифтом, фарбою тощо) серед інших вихідних відомостей.

3.1.4. Підзаголовкові дані

Підзаголовкові дані – це елемент вихідних відомостей, які вміщують на титульному аркуші під назвою видання і над вихідними даними. Підзаголовкові дані розміщують на титульній сторінці під назвою.

У книжковому виданні підзаголовкові дані різноманітні. Їх перелік може мати такий ряд (курсивом виділено можливий варіант тексту підзаголовкових даних):

- відомості про вид видання, наприклад, *монографія*;
- відомості про черговість видання (*друге видання, перероблене й доповнене*);
- про затвердження видання як підручника, навчального посібника, офіційного видання;
- ім'я укладача (*упорядник І. І. Петренко*);
- відомості про мову оригіналу та ім'я перекладача (*переклад з англійської І. М. Шевчука*);
- відомості про загальну кількість томів багатотомного видання та порядковий номер тому (*зібрання творів у 12 томах. Том. 2*);
- відомості про місце і дату проведення конференції, симпозіуму, матеріали яких об'єднані в даному збірнику (*Запоріжжя, 20-23 жовтня 2023 року*);
- відомості, що пояснюють чи уточнюють назву;
- відомості про читацьку адресу та призначення видання.

3.1.5. Вихідні дані

Вихідні дані – це елемент вихідних відомостей, які сповіщають про місце, назву видавництва чи ім'я видавця та рік випуску видання. Їх уміщують у нижній частині лицьової сторінки титульного аркуша.

Вихідні дані містять:

- місце випуску видання;
- найменування (ім'я) видавця;
- рік випуску видання.

Вихідні дані наводять у встановленій стандартом послідовності. Місцем випуску видання вважається місцезнаходження видавця. Місце випуску видання дозволено не наводити, якщо воно є частиною назви видавця.

Назву (ім'я) видавця наводять у формі, встановленій під час його реєстрації (у повній або скороченій формі). Організаційно-правову форму (її аббревіатуру) видавця перед його назвою дозволяється не наводити.

Найменування організації-видавця також можна не наводити, якщо воно збігається із зазначеним у надзаголовкових даних.

У вихідних даних необхідно подавати повне найменування (організаційно-правову форму та назву) видавця-юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові видавця-фізичної особи.

Рік випуску видання позначають арабськими цифрами без слова «рік» чи його скорочення «р.» і він має відповідати року виходу у світ тиражу.

3.2. Оформлення звороту титульного аркуша

У навчальних виданнях на звороті титульного аркуша в указаній послідовності наводять такі відомості:

- шифр видання (УДК, авторський знак)
- відомості про авторів, співавторів видання;
- відомості про затвердження чи рекомендування (або схвалення) подають у тій формі, яка зазначена в офіційному рішенні;
- відомості про укладачів, наукових чи відповідальних редакторів, рецензентів;
- анотована каталожна картка;
- міжнародні стандартні номери видань (ISBN);
- знак охорони авторського права ©.

3.2.1. Систематизація видань за УДК і авторським знаком

Універсальна десятикова класифікація (УДК) – це міжнародна багатомовна бібліотечна класифікаційна система, що об'єднує всі галузі знань у єдиній універсальній структурі із загальною десятиковою нотацією.

Визначення класифікаційного індексу УДК видань і наукових статей необхідне для того, щоб публікація зайняла належне місце в інформаційних фондах, а також для її більш швидкого пошуку за допомогою правильно визначеного індексу змісту.

В Україні індекс УДК визначають за україномовним виданням таблиць УДК, підготовку й випуск яких здійснює Книжкова палата України. Бібліотечна класифікація документів, що широко використовується у світі для систематизації

творів науки, літератури і мистецтва, періодичного друку, різних видів документів і організації картотек. Основні розділи УДК мають таке позначення:

- 0 Загальний відділ
- 1 Філософія. Психологія
- 2 Релігія. Теологія
- 3 Суспільні науки
- 4 (вільний)
- 5 Математика. Природничі науки
- 6 Прикладні науки. Медицина. Техніка. Сільське господарство
- 7 Мистецтво. Архітектура. Ігри. Спорт
- 8 Мова. Мовознавство. Художня література. Літературознавство
- 9 Географія. Біографії. Історія

Класифікаційний індекс УДК знак визначають за відповідними таблицями. Шифр зберігання видання розміщують у верхньому лівому куті титульного аркуша.

Авторський знак – це умовне позначення прізвища автора або першого слова заголовку видання (залежно від відомостей, розміщених на титульному аркуші). Складається з букви та двох цифр. Літера – перша літера прізвища автора або назви книги. Цифри визначаються за спеціальними авторськими таблицями.

Місце розміщення авторського знака – лівий кут звороту титульного аркуша. Між буквою і числом не проставляють будь-яких знаків чи проміжків. Винятком є лише букви З, І, О, Ч, схожі з цифрами три, один, нуль, чотири. Між цими буквами і числом ставиться маленька риска (знак переносу, дефіс, але не тире), наприклад: 0-54, 3-23,1-30, 4-14.

3.2.2. Відомості про авторів, співавторів видання

На звороті титульного аркуша подають відомості про авторів або співавторів видання, якщо їх чотири та більше. Імена співавторів зазначають за формою «ініціали, прізвище» та наводять у зазначеній ними самими послідовності після слів «Автори», «Авторський колектив» тощо. Після імені автора дозволено подавати відомості про його вчений ступінь, вчене звання тощо.

3.2.3 Відомості про затвердження чи рекомендування (або схвалення)

На звороті титульного аркуша розміщують відомості про затвердження чи рекомендування (або схвалення) видання. Ці відомості надаються в тій формі, яка зазначена в офіційному рішенні відповідного міністерства, іншого органу виконавчої влади або Вченої ради університету.

3.2.4. Відомості про укладачів, наукових, відповідальних редакторів, рецензентів

На звороті титульного аркуша розміщують також відомості про укладачів, перекладачів, авторів вступної статті, передмови й коментарів, наукових, відповідальних редакторів, членів редакційної колегії, рецензентів, інших осіб, які брали участь у створенні видання. Перед іменами зазначених вище осіб подають слова, що визначають характер виконаної ними роботи («укладач...», «художник...», «переклав з німецької...», «автор вступної статті, коментарів...» тощо).

3.2.5. Анотована каталожна картка. ISBN. Знак охорони авторського права

Макет анотованої каталожної картки (макет картки) є основою для створення бібліографічного повідомлення про видання в різноманітних інформаційних масивах. За його допомогою прискорюється опрацювання видань у бібліотеках, книгарнях і, таким чином, скорочується термін потрапляння видання до читача. Макет картки розміщують у нижній частині звороту титульного аркуша – перед ISBN і знаком охорони авторського права – ©.

Макет анотованої каталожної картки не наводиться у виданнях малого обсягу (методичні рекомендації, вказівки, програми курсу), малоформатних, мініатюрних.

Склад макета картки. Макет картки містить бібліографічний запис, який складається із заголовка бібліографічного запису, бібліографічного опису видання, анотації, авторського знака і класифікаційного індекса УДК (рисунок 1, 2). Для складання макета картки застосовують такі кеглі й накреслення шрифтів:

- заголовок бібліографічного запису (прізвище та ініціали автора), а за його відсутності – перше слово назви – кегль 10 жирний(напівжирний);
- авторський знак – кегль 10 світлий;
- бібліографічний опис – кегль 10 світлий;
- ISBN – кегль 10 світлий;
- текст анотації – кегль 8-9 світлий;
- класифікаційний індекс УДК – кегль 8 жирний (напівжирний).

Г 77 **Грант:** керівництво до дії: посібник / О. Ващук, О. Торбас, В. Лемещенко-Лагода та ін.; за заг. ред. В. Лемещенко-Лагода. Запоріжжя: ФОП Однорог Т. В., 2024. 114 с.

ISBN 978-617-7823-76-5

Посібник розроблено за підтримки Ради молодих учених при МОН України з метою популяризації грантової діяльності серед молодих учених України та її активізації на вітчизняному та міжнародному рівнях.

Посібник охоплює такі теми: основи грантової діяльності, написання грантових пропозицій, залучення фінансування для реалізації проектів на вітчизняному та міжнародному рівнях, управління грантовими проектами, забезпечення сталості та створення довгострокових відносин із грантодавцем.

Посібник може використовуватись молодими ученими, дослідниками, здобувачами вищої освіти усіх рівнів підготовки та усіма зацікавленими в грантовій діяльності

УДК 378.3

Рис. 1. Приклад оформлення анотованої каталожної картки під назвою

Квітка С.О.

К32 Електроніка та мікросхемотехніка: підручник. Запоріжжя: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2024. 223 с.

ISBN 978-617-7218-71-4

У підручнику розглянуто фізичні основи роботи й характеристики напівпровідникових приладів; принципи побудови та функціонування електронних пристроїв інформаційної електроніки: підсилювачів електричних сигналів змінного і постійного струмів, операційних підсилювачів, генераторів гармонійних коливань та імпульсних сигналів, імпульсних і цифрових пристроїв, виконаних на базі напівпровідникових приладів та інтегральних мікросхем;

Підручник призначений для здобувачів закладів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка». Може бути корисним для науково-педагогічних працівників навчальних закладів вищої освіти III-IV рівнів акредитації за відповідною спеціальністю.

УДК 621.38 (075)

Рис. 2. Приклад оформлення анотованої каталожної картки під автором

Авторський знак у макеті анотованої каталожної картки треба розміщувати на рівні другого рядка бібліографічного опису.

Класифікаційний індекс **УДК** – після анотації, праворуч.

ISBN – скорочена назва *Міжнародного стандартного номера книги* (International Standard Book Number). ISBN є унікальним ідентифікатором книжкової продукції і використовується у більш ніж 140 країнах світу.

ISBN проставляється у книгах, брошурах, електронних виданнях, виданнях для сліпих.

ISBN супроводжує видання, починаючи з моменту їхнього виготовлення. Міжнародний стандартний номер книги складається з абрєвіатури ISBN і (після проміжку) тринадцяти арабських цифр (тринадцята, контрольна цифра, може бути римською цифрою X), які розділяються між собою дефісом на п'ять груп. Міжнародний стандартний номер книги наводять у макеті анотованої каталожної картки після бібліографічного опису й повторюють у лівому нижньому куті звороту титульного аркуша.

Анотація в макеті анотованої каталожної картки. Після бібліографічного запису в макеті анотованої каталожної картки наводять анотацію. Анотація – це коротка характеристика тематичного змісту видання (твору), його соціально-функціонального і читацького призначення, форми, виду та інших особливостей. У макеті анотованої каталожної картки анотація має складатися із 10-12 рядків обсягом не більше 500 друкованих знаків і лаконічно розкривати зміст видання.

Знак охорони авторського права. Відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» знак охорони авторського права (*копірайт*) сповіщає про авторське право на твір фізичної або юридичної особи. Авторське право на твір виникає за фактом його створення. Для виникнення і здійснення авторського права не вимагається реєстрація твору чи будь-яке інше спеціальне його оформлення, а також виконання будь-яких інших формальностей.

Знак охорони авторського права складається з трьох елементів:

- латинська літера «С», обведена колом – ©;
- ім'я особи, що має авторське право;
- рік першої публікації твору (без слова «рік» чи скорочення «р.»).

Наприклад: © **Волох А. М., 2024**

Мова елементів знака охорони авторського права має відповідати мові вихідних відомостей видання. Ім'я (назву) правовласника-видавця подають іншою мовою лише у випадку, якщо таку форму встановлено під час реєстрації видавця. У виданні твору, написаному великою кількістю авторів (більше чотирьох), після знака охорони авторського права позначають перших трьох авторів із додаванням слів «та ін.».

Якщо автор твору створював його в порядку виконання службових обов'язків (робочі програми, курси лекцій, методичні вказівки, патенти та ін.), виключні авторські права на цей твір належать роботодавцю (якщо інше не передбачено в договорі між ним та автором).

4. ОФОРМЛЕННЯ НАДВИПУСКНИХ ТА ВИПУСКНИХ ДАНИХ

4.1. Надвипускні дані

Надвипускні дані – це частина вихідних відомостей, що розмішують над випускними даними на останній сторінці, які містять повтор основних відомостей (про автора, назву видання, підзаголовкові дані) з титульної сторінки, а також відомості про редакційно-видавничих фахівців.

Надвипускні дані складаються з таких відомостей про книгу:

- вид видання за цільовим призначенням;
- прізвище, ім'я та по батькові автора (авторів) у повній формі;
- назва видання;
- підзаголовкові дані;
- відомості про редакційно-видавничих фахівців.

4.1.1 Види видань

За цільовим призначенням, згідно з ДСТУ 3017:2015 «Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять», розрізняють такі види видань:

- **офіційне видання** – видання матеріалів інформаційного, нормативного чи директивного характеру, що публікується від імені державних органів, відомств, установ чи громадських організацій;
- **наукове видання** – видання результатів теоретичних і (чи) експериментальних досліджень, а також підготовлених науковцями до публікації пам'яток культури, історичних документів та літературних текстів;
- **науково-популярне видання** – видання відомостей теоретичних та (чи) експериментальних досліджень в галузі науки, культури і техніки, викладених у формі, зрозумілій читачам-нефахівцям;
- **науково-виробниче видання** – видання відомостей результатів теоретичних та (чи) експериментальних досліджень, а також конкретних рекомендацій щодо їх впровадження у практику;

➤ **виробничо-практичне видання** – видання відомостей з технології, техніки й організації виробництва, а також інших галузей суспільної практики, призначене фахівцям певного профілю та відповідної кваліфікації;

➤ **нормативне виробничо-практичне видання** – видання норм, правил і вимог з конкретних сфер виробничо-практичної діяльності;

➤ **виробничо-практичне видання для аматорів** – видання відомостей з технології, техніки та організації виробництва, окремих його галузей, а також інших сфер суспільної практики, викладених у формі, зрозумілій читачам-нефахівцям

➤ **навчальне видання** – видання систематизованих відомостей наукового або прикладного характеру, викладених у зручній для вивчення і викладання формі;

➤ **громадсько-політичне видання** – видання твору громадсько-політичної тематики;

➤ **довідкове видання** – видання коротких відомостей наукового чи прикладного характеру, розміщених у порядку, зручному для їх швидкого пошуку, не призначене для суцільного читання;

➤ **видання для організації дозвілля** – видання популярно викладених загальнодоступних відомостей щодо організації побуту, дозвілля, різноманітних форм самодіяльної творчості, різних видів захоплень;

➤ **рекламне видання** – видання відомостей щодо виробів, послуг, заходів, культурно-історичних об'єктів, творчих колективів тощо, у формі, яка привертає увагу, сприяє реалізації товарів і послуг, запрошує до ознайомлення чи відвідування;

➤ **літературно-художнє видання** – видання твору художньої літератури.

4.1.2. Ім'я автора (авторів)

Ім'я автора, (авторів) у повній формі подають після виду видання. У моновиданні зазначають псевдонім чи повну форму імені автора, тобто прізвище, ім'я та по батькові автора у повній формі чи тільки ім'я (якщо по батькові не прийнято) індивідуального автора (чи авторів). Прізвище автора виділяють засобами виділення (жирний, напівжирний шрифт, курсив, великими літерами). Імена усіх авторів книги подають у надвипускних даних, якщо їх не більше трьох.

Якщо авторів чотири і більше – додають до імен трьох авторів слова «та ін.». Ім'я іноземного автора у перекладному виданні стандарт вимагає подавати в максимально повній формі.

Після назви видання в підзаголовкових даних подають у повній формі імена (прізвище, ім'я, по батькові) **укладачів**, якщо їх не більше трьох, іменам укладачів має передувати слово «укладачі» зі знаком «двокрапка».

У роботах, виконаних колективом укладачів, у повній формі наводять імена перших трьох укладачів, долучаючи слова «та ін.».

Прізвище укладача виділяють за допомогою засобів виділення. У надвипускних даних можна подавати **відомості про осіб, які брали участь у редакційно-видавничій підготовці видання до випуску** зі словами, що відображають їхню роль у даному процесі: «редактор», «відповідальний за випуск», «технічний редактор», «художній редактор», «коректор», «дизайнер», «комп'ютерне складання та верстання» тощо.

4.2. Випускні дані

Випускні дані повинні містити такі відомості:

- формат книжкового видання та частка аркуша;
- обсяг видання в умовних друкованих аркушах;
- тираж;
- номер замовлення виготовлювача видавничої продукції;
- повне найменування (ім'я) та місцезнаходження видавця;
- серія, номер, дата видачі свідоцтва про внесення видавця до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції;
- повне найменування (ім'я) та місцезнаходження виготовлювача видавничої продукції;
- серія, номер, дата видачі свідоцтва про внесення виготовлювача видавничої продукції до Державного реєстру.

Випускні дані надаються за такою формою

Підписано до друку 18.05.2023 р.

Формат 60x84/16.

Папір офсет. Друк офсет.

Ум. друк. арк. 32,32

Наклад 300 прим.

Видавництво та друк: «ОЛДІ – ПЛЮС»

73033, м. Херсон, а/с 15

e-mail oldi-ks@i.ua

Свід. ХС №2 від 16.08.2000 р.

4.2.1. Формати книжкових видань

В Україні формати книжкових та журнальних видань стандартизовані в ДСТУ 4489:2005, який випущений на заміну ГОСТ 5773-90.

Наприклад, формат 84.90/32 визначає розмір сторінки до обрізки 210.112,5 мм, а після обрізки 200 мм x 107,5 мм: 84.90/32 означає, що на аркуші паперу розміром 84x90 см буде розміщено 32 сторінки.

Щоб отримати 32 сторінки, коротшу сторону слід скласти вчетверо (поділити на 4), а довшу увосьмеро (поділити на 8). Виходить 210.112,5 мм.

4.2.2. Умовний друкований аркуш

Видання (книги, брошури тощо) друкують на папері різних форматів. З метою зіставлення друкованих обсягів різноформатних видань введено загальний вимірювач – друкований аркуш формату 60x90 см. Цей формат і являє собою **один умовний друкований аркуш**. До нього прирівнюються друковані аркуші всіх інших форматів. Для переведення фізичних друкованих аркушів в умовні необхідно обсяг видання у фізичних друкованих аркушах помножити на число, яке показує, скільки умовних друкованих аркушів вміщується в одному фізичному. Таке число, різне для фізичних форматів, називається **перевідним коефіцієнтом**.

Знаючи коефіцієнти переведення фізичних друкованих аркушів усіх стандартних форматів легко підрахувати обсяг будь-якого видання в умовних друкованих аркушах, помноживши його обсяг у фізичних друкованих аркушах на перевідний коефіцієнт (таблиця 1).

Таблиця 1 – Коефіцієнти переведення фізичних друкованих аркушів в умовні

Формат аркуша	Коефіцієнт переведення	Формат аркуша паперу, см	Коефіцієнт Переведення
60x70	0,78	70x100	1,30
60x84	0,93	70x108	1,40
60x100	1,11	75x90	1,25
60x108	1,20	80x100	1,48
61x86	0,97	84x90	1,40
70x75	0,97	84x100	1,56
70x84	1,09	84x108	1,68
70x90	1,17	90x100	1,67

**ПРИКЛАДИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ ДОКУМЕНТІВ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**

Книги:

Один автор

Войчук Я. О. Культурна політика сучасної України: нові форми і шляхи реалізації. Луцьк, 2023. 117 с.

Криворучко С. В. Оцінка результативності персоналу від звичайної до наукової: визначення та порівняльний аналіз детермінованих і стохастичних підходів. Київ: ЛАТ&К. 2020. 72 с.

Два автори

Бажан О., Мицик Ю. Від трипільців до кіборгів. Київ: Кліо, 2020. 128 с.

Коробейнікова Т. І., Захарченко С. М. Технології захисту локальних мереж на основі обладнання CISCO: навч. посібник / НУ «Львівська політехніка». Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2021. 232 с.

Три автори

Живець А. М., Комліченко О. О., Наконечна В. І. Комерційна діяльність: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 308 с.

Макаров В. А., Макарова Т. В., Цимбал С. В. Сучасні системи управління роботою здатності транспортних засобів. Еластичні рушії: практикум. Вінниця: ВНТУ, 2021. 104 с.

Чотири автори

Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навч. посібник / М. П. Денисенко, В. А. Панченко, О. І. Шапоренко, В. І. Федорак. Київ: Кондор, 2020. 384 с.

Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : підручник для учнів проф.-техн. навч. закл. / О.В. Гвоздєв, Ф.Ю. Ялпачик, Ю.П. Рогач, М.М. Сердюк. Київ : Вища освіта, 2006. 478 с. (ПТО: Професійно-технічна освіта).

П'ять і більше авторів

Українсько-англійський словник термінів технологічних систем ремонтного виробництва / О. І. Сідашенко та ін. Харків, 2016. 412 с.

Без автора

Країна жіночого роду: бібліотека «Історичної правди» / уклад. В. Кіпіані. Харків: Vivat, 2022. 304 с. (Історія та політика).

Воскресіння мертвих: українська барокова драма : антологія / упоряд. В. О. Шевчук. Київ : Грамота, 2007. 638 с.

Чотири простори бібліотеки: модель діяльності: практичний посібник / автори-укладачі: О. Боярова, О. Бруй, Л. Лугова, Я. Сошинська, І. Шевченко; УБА. Київ: УБА, 2020. 104 с.

Монографії, підручники, навчальні посібники

Ковальчук М. Б. Професійна спрямованість навчання математики як інтеграційна основа фахової підготовки студентів інженерних спеціальностей: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2020. 348 с.

Малогулько Ю. В., Поліщук А. Л., Томашевський Ю. В. Методи та засоби аналізу втрат електроенергії в розподільних електричних мережах з використанням пристроїв Smart Metering: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2023. 140 с.

Енергетична безпека України: перспективна модель управління ризиками: кол. монографія / О. М. Суходоля та ін.; Нац. Ін-т стратегічних досліджень; за ред. О. М. Суходолі. Київ, 2023. 152 с.

Василевський О. М., Кучерук В. Ю., Володарський Є. Т. Непевність результатів вимірювань, контролю та випробовувань: підручник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 352 с.

Екобезпека та ресурсозбереження при утилізації автомобіля: підручник / Н. В. Внукова, В. П. Волков, І. В. Грицук, О. І. Позднякова. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 229 с.

Омельчук С. Бути чесним у навчанні і науці: експрес-курс з академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти: навч. посібник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 80 с.

Правила поведінки в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій: навч. посібник / ДСНС України; за заг. ред. С. І. Осипенка. Київ, 2021. 117 с.

Методичні рекомендації

Технологія переробки продукції тваринництва : метод, реком. для самост. вивчення дисципліни студ. ф-ту ТВППТ напрям підгот. 6.090102 «ТВППТ» / МНАУ ; уклад.: Л. О. Стріха, Л. В. Назаренко, О. К. Цхвітава. Миколаїв, 2012. 39 с.

Багатотомні видання

Історія Національної академії наук України, 1941-1945 / упоряд. Л. М. Яременко [та ін.]. Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 1. 2007. 563 с.

Історія Національної академії наук України, 1941-1945 / упоряд. Л. М. Яременко [та ін.]. Київ : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2. : Додатки, 2007. 343 с.

Ранський А. П. Органічна хімія і екологія: навч. посібник у 3 ч. Вінниця, 2022. Ч. 3. Функціональні похідні. 99 с.

Дослідницький практикум. Ч. 1. Методи дослідження плодоовочевої та ягідної продукції : підручник для здоб. ступеня вищої освіти ... / М. Є. Сердюк [та ін.]. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2020. 370 с.

Матеріали конференцій, з'їздів

Модернізація змісту професійної освіти в умовах євроінтеграції України-2022: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конференції (м. Київ, 20 жовтня 2022 р. / за ред. В. В. Паржницького, Л. І. Шевчук, Н. М. Сиско. Київ, 2022. 182 с.

Препринти

Ворончук М. М., Григор'єв О. С., Піріашвілі Б. З. Екологічні проблеми паливно-енергетичного комплексу України. Київ: РВВ ІЕ НАН України, 2000. 34 с. (Препринт / НАН України; Ін-т електродинаміки; № 828).

Депоновані наукові праці

Нечитайло Ю. А. Компонування оптичної системи розгортання для навігації автономного транспортного робота та її параметри / Харків. держ. авт.-дор. техн. ун-т. Харків, 1997. 6 з: іл. Деп. у ДНТБ України 10.01.97, №4-Уі97.

Каталоги

Каталог гібридів ріпаку 2015 : каталог. Київ : ОЦ Сенатор, 2015. 31 с. : фото.

Каталог сільськогосподарської техніки / В. І. Мельник та ін. Харків : Міськдрук, 2021. 1605 с.

Словники

Словник термінів і понять сучасної освіти / уклад. Л. М. Михайлова, О. В. Пагава, О. В. Проніна; заг. ред. Л. М. Михайлової. Сєверодонецьк, 2020. 194 с.

Законодавчі та нормативні документи

Кодекс законів про працю України: чинне законодавство зі змінами та допов. Станом на 01.08.2023. Київ: Паливода, 2023. 128 с. (Кодекси України).

Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності: Закон України від 12 травня 2022 року, № 2254-IX / Верховна Рада України. *Голос України*. 2022. 8 червня. С. 2–5.

Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення безпечної експлуатації сільськогосподарської техніки : Закон України від 03.06.2014 р. № 1303-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1303-18> (дата звернення: 05.04.2024).

Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва : постанова КМ України від 01.03.2017 №130. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/130-2017-п> (дата звернення: 05.04.2024).

Стандарти

ДСТУ 3017:2015. Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять. [Чинний від 2016–07–01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2016. 34 с. (Національний стандарт України).

ДСТУ EN ISO 19458:2022. Якість води. Відбирання проб для мікробіологічного аналізування. [Чинний від 2023–12–31]. Київ: Держспоживстандарт України, 2016. 14 с. (Національний стандарт України).

Дисертації

Колегова А. С. Маловідходні екологічно безпечні технології очищення стічних вод від іонів важких металів: дис. ... д-ра філософії: 183 / Національний університет кораблебудування ім. Макарова. Миколаїв, 2020. 224 с.

Автореферати дисертацій

Анненков А. О. Теорія і практика застосування ГНСС-технологій в задачах геодезичного моніторингу інженерних споруд: автореф. дис. ... д-ра техн. наук: 05.24.01 / Київський нац. ун-т будівн. і архітектури. Київ, 2021. 43 с.

Авторські свідоцтва

А. с. Монографія «Державна кримінально-виконавча служба України: теорія і практика» / О. Т. Устюжанінова, О.О. Шкута. № 106886; видан. 02.08.2021 ; опубл. 30.09.2021, Бюл. № 66.

Патенти

Спосіб виробництва цукатів з черешні: пат. 154284 Україна: МПК А23L 21/12. № u202301121; заявл.17.03.2023; опубл.01.11.23, Бюл. № 44.

Частина книги, періодичного, продовжуваного видання

Іванова І. Є., Сердюк М. Є., Тимошук Т. М. Сортові особливості накопичення фенольних речовин у плодах черешні в умовах Південного Степу України. *Вісник аграрної науки*. 2021. № 7(820). С. 32–39.

Музика В. Оцінювання сучасного стану розвитку мисливського господарства України. *Галицький економічний вісник*. 2020. Т. 6, № 67. С. 18–32.

Панченко О., Садчикова І. Вплив цифрових технологій на розвиток страхового бізнесу. *Проблеми і перспективи економіки та управління. Фінансові ресурси: проблеми формування та використання*. 2023. № 4(36). С. 291–301.

Іванова І. Є., Сердюк М. Є. Удосконалення технології виробництва цукатів. *Інтеграційні та інноваційні напрями розвитку харчової індустрії*: матер. VII між нар. наук.-практ. конференції (2-3 листопада 2023 р., Черкаси). Черкаси, 2023. С. 62–64.

Дослідження непрямолінійності рядків просапних культур із використанням нового показника / В. В. Адамчук, В. М. Булгаков, В. Т. Надикто, В. М. Кюрчев. *Вісник аграрної науки*. 2021. № 8. С. 39–46.

Тищенко Л. М. Мазоренко Дмитро Іванович. *Енциклопедія Сучасної України*. Київ, 2017. Т. 18. С. 489.

Ніколаєнко Н. М., Давидова І. О. Система інформаційно-ресурсного забезпечення фахівців туристичної галузі України. *Феномен туризму: розмаїття сенсів* : монографія. Харків : Стильна типографія, 2019. Розділ: 3. С. 123–132.

Електронні ресурси

Електротехніка і електроніка : метод. вказ. до лаб. роботи № 1: Дослідження лінійного електричного кола змінного струму з послідовним з'єднанням активного опору (R), котушки індуктивності (L) та конденсатора (C) / авт.-уклад.: Н. Г. Косуліна, П. О. Кравченко, Г. А. Ляшенко. Харків, 2018. 22 с. URL: <http://internal.khntusg.com.ua/fulltext/PAZK/UCHEBNIKI/36468.pdf> (дата звернення: 21.03.2024).

Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III-IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. 80 Міп / 700 МВ. Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. (Бібліотека студента-медика). 1 електрон, опт. диск (CD- ROM); 12 см. Систем. вимоги : Pentium; 32 Mb RAM; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. Назва з контейнера.

Веб-сайт

Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/operativ> (дата звернення: 25.01.2024)

Мисливські угіддя: веб-сайт. URL: <https://www.wikidata.ukua.nina.az/> (дата звернення: 20.02.2024).

Примітки:

1. Бібліографічний опис оформлюється згідно з ДСТУ ГОСТ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».
2. Опис складається з елементів, які поділяються на обов'язкові та факультативні. У бібліографічному описі можуть бути тільки обов'язкові чи обов'язкові та факультативні елементи.
3. Обов'язкові елементи містять бібліографічні відомості, які забезпечують ідентифікацію документа. Їх наводять у будь-якому описі.
4. Проміжки між знаками та елементами опису є обов'язковими й використовуються для розрізнення знаків граматичної і приписаної пунктуації.
5. У списку опублікованих праць здобувача, який наводять в авторефераті, необхідно вказати прізвища та ініціали всіх його співавторів незалежно від виду публікації.

Приклади оформлення книг до видання

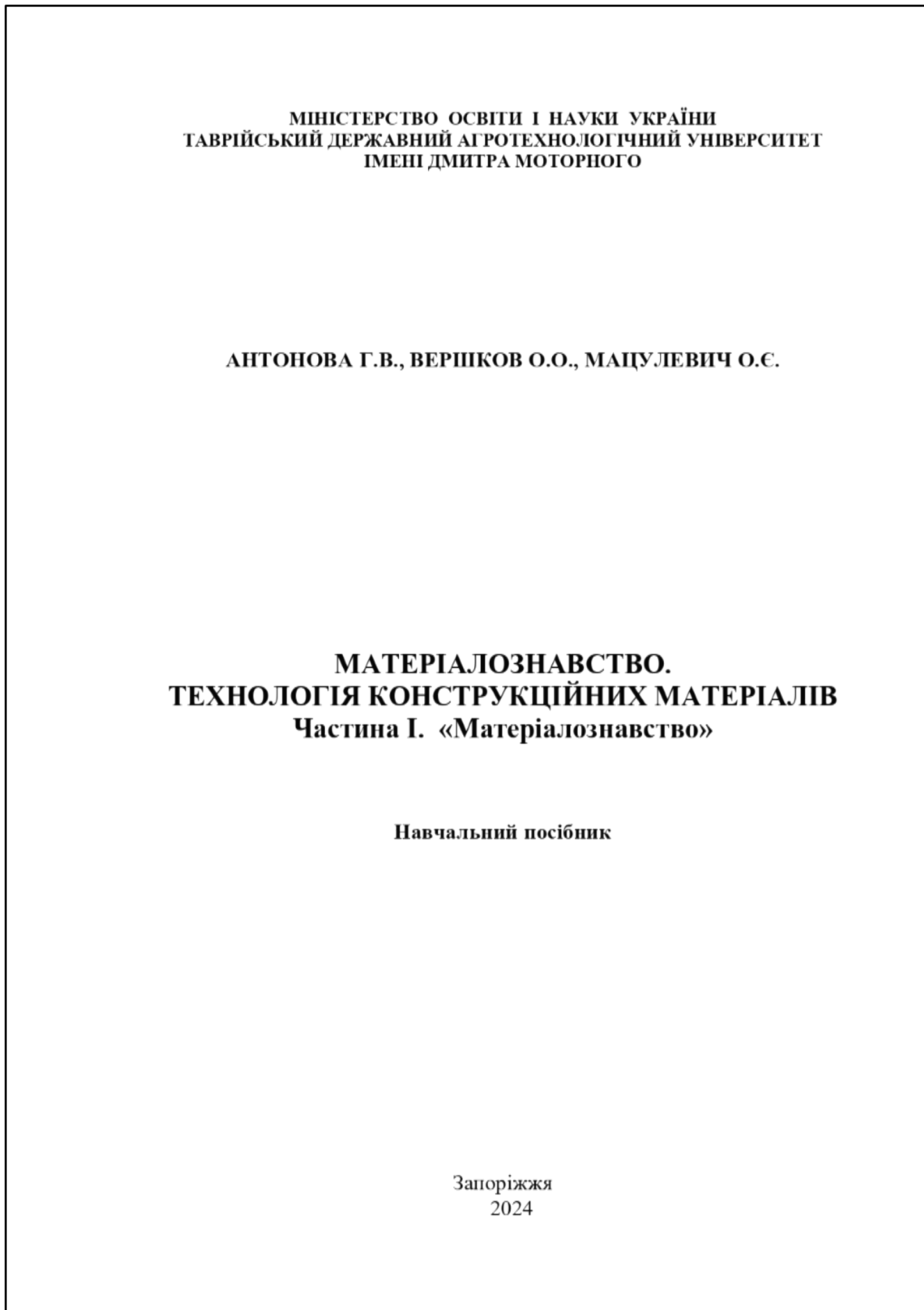

Рис. 1. Приклад оформлення титульної сторінки видання з трьома авторами

УДК 531(075.8)
А72

*Рекомендовано Вченою радою
Таврійського державного агротехнологічного університету
імені Дмитра Моторного
(Протокол № 10 від 28.05.2024 р.)*

Рецензенти:

Веселовська Н.Р., доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри «Машин та обладнання сільськогосподарського виробництва» Вінницького національного аграрного університету

Єрошенко А.М., кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри «Технологія машинобудування та деревообробки» Національного університету «Чернігівська політехніка».

Скляр О.Г., кандидат технічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри «Експлуатація та технічний сервіс машин», Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Антонова Г. В., Вершков О.О., Мацулевич О.С.

А72 **Матеріалознавство. Технологія конструкційних матеріалів.**
Частина І. «Матеріалознавство»: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 208 «Агроінженерія» / ТДАТУ. Запоріжжя, 2024. 216 с.

ISBN 000-000-0000-00-0

Навчальний посібник призначений для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 208 «Агроінженерія» і містить основні теоретичні відомості та методичні вказівки щодо виконання практичних робіт з розділу «Матеріалознавство» дисципліни «Матеріалознавство. Технологія конструкційних матеріалів». Розглянуто будову і властивості металів і сплавів, основи чорної та кольорової металургії, розглянуто діаграму Fe - Fe₃C, основи термічної обробки, способи поверхневого зміцнення, хіміко-термічна обробка сталей. Мета навчального посібника – це допомогти майбутньому бакалавру в його практичній діяльності: правильно оцінити можливості металів і різних сплавів під час виробництва деталей, установити зв'язок між умовами виробництва та властивостями деталей, що виготовляються, для подальшого їхнього раціонального застосування в різних галузях промисловості.

© Антонова Г.В., Вершков О.О.,
Мацулевич О.С., 2024

© Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного, 2024

Навчальне видання

Антонова Галина Володимирівна
Вершков Олександр Олександрович
Мацулевич Олександр Євгенович

**МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО. ТЕХНОЛОГІЯ
КОНСТРУКЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ
Частина I. Матеріалознавство**

Навчальний посібник

Редактор
Технічний редактор

А. О. Цяпало
Т. О. Важеніна

Підписано до друку 17.06.2024
Формат 60 x 84/16. Папір офсетний.
Друк – цифровий. Умовн. друк. арк. 9
Тираж 40 прим. Зам. 52

Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного (Запоріжжя)
69600, м. Запоріжжя, пр-т Соборний, 226,
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
серія ДК № 1854 від 24.06.2022

Рис. 3. Приклад оформлення надвипускних та випускних даних
(третьої сторінки обкладинки)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КОНФЛІКТОЛОГІЯ

Підручник

Ізмаїл
2024

Рис. 4. Приклад оформлення титульної сторінки видання
(кількість авторів більше трьох)

УДК 664.002.5(075)

К 84

*Рекомендовано Вченою радою Ізмаїльського державного гуманітарного університету
(Протокол № 8 від 24.05.2024 р.)*

Авторський колектив:

Оганесян І.С., к.психол.н, доц.; **Петрачова О.Ю.**, д.е.н., проф.; **Лускова А.М.**, к.пед.н., доц.; **Карачов П.С.**, к.психол.н., доц.; **Лоско Ю.Ю.**, к.філол.н., доц.

Рецензенти:

Кириченко Г.В., доктор психологічних наук, завідувач кафедри публічного управління та міжнародної діяльності Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна;

Юрченко А.М., доктор психологічних наук, завідувач кафедри загальної психології Запорізького національного університету;

Карельська Г.В., доктор психологічних наук, професор кафедри загальної та практичної психології Ізмаїльського державного гуманітарного університету

К 84 Конфліктологія: підручник / Оганесян І.С., Петрачова О.Ю., Лускова А.М. та ін. Ізмаїл, 2024. 456 с.

У підручнику подано систему знань про конфліктологію як науку, описано історію становлення та сучасний стан цієї дисципліни. Наведена характеристика конфліктних ситуацій; класифікація, причини виникнення та динаміка розвитку конфліктів; описані методи ефективного управління ними. Окремо подані словник термінів та понять, зразки тестових завдань, таблиці до навчального матеріалу.

Навчальний матеріал призначений для викладачів психологічних дисциплін та здобувачів освіти економічних спеціальностей закладів вищої освіти, а також усіх, хто цікавиться теорією та методикою вирішення конфліктів.

ISBN 966-05-0074-3

© Оганесян І.С., Петрачова О.Ю., Лускова А.М., Карачов П.С., Лоско Ю.Ю., 2024
© Ізмаїльський державний гуманітарний університет, 2024

Рис. 5. Приклад оформлення звороту титульного аркуша видання
(кількість авторів більше трьох)

Навчальне видання

Оганесян Іван Сергійович
Петрачова Ольга Юрїївна
Лускова Ангелїна Миколаївна
Карачов Павло Степанович
Лоско Юлія Юліанівна

КОНФЛІКТОЛОГІЯ

Підручник

Підписано до друку 31.05.2024.
Формат 60x84 / 16. Гарн. Таймс. Папір офсетний.
Умов. друк. арк. 18,12. Зам. № 136
Наклад 100 прим.

Видавець:

ТОВ «Бунчук-МП»
27390, м. Ізмаїл, вул. Арсенальна, 9
тел. 067-701-89-38

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
серія ДК № 1679 від 28.09.2018 р.

Рис. 6. Приклад оформлення надвипускних та випускних даних (третьої сторінки обкладинки) видання (кількість авторів більше трьох)

Мінацько П.В.

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР

Монографія

Запоріжжя
2024

Рис. 7. Приклад оформлення титульної сторінки монографії

УДК 636.02:569.72/73

М 63

*Рекомендовано Вченою радою Таврійського державного агротехнологічного
університету імені Дмитра Моторного
(протокол №2 від 29.09.2024 р.)*

Рецензенти:

Кривцов Ю.С., доктор біологічних наук, професор (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова)

Лиханова А.В., доктор біологічних наук, професор (Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова)

Мінацько П.В.

М 63 Сучасні технології вирощування овочевих культур : монографія.
Запоріжжя: ФОП Братилю М.Ю., 2024. 424 с.

У монографії висвітлено сучасні технології вирощування овочевих культур. Розкрито основні класифікації овочевих культур, сучасні світові агротехнології в овочівництві, висвітлено практичний досвід експериментальних фермерських господарств.

Для фермерів та сільськогосподарських працівників, викладачів та здобувачів освіти аграрних спеціальностей закладів вищої освіти та всіх, хто зацікавлений у підвищенні рівня врожайності овочевих культур.

ISBN 978-966-289-332-8

© Мінацько П.В., 2024
© Таврійський державний
агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, 2024

Рис. 8. Приклад оформлення звороту титульного аркуша монографії

Наукове видання

Мінацько Павло Васильович

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР

Монографія

Підписано до друку 27.01.2024.

Формат 60x84 / 16. Гарн. Таймс. Папір офсетний.

Умов. друк. арк. 18,12. Зам. № 136

Наклад 100 прим.

Видавець:

ТОВ «ЛІЛЕЯ-НВ»

69600, м. Запоріжжя, пр. Соборний, 66

тел. 093-557-19-58

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
серія ДК № 1015 від 05.12.2021 р.

Рис. 9. Приклад оформлення надвипускних та випускних даних
(третьої сторінки обкладинки) монографії

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА ТА САДІВНИЦТВА

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
8 листопада 2023 р.**

Запоріжжя – 2023

Рис. 10. Приклад оформлення обкладинки матеріалів конференції

Всеукраїнська науково-практична конференція, 8 листопада 2023 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ДМИТРА МОТОРНОГО

КАФЕДРА РОСЛИННИЦТВА ТА САДІВНИЦТВА
ІМЕНІ ПРОФЕСОРА В. В. КАЛИТКИ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИРОБНИЦТВА
ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА ТА
САДІВНИЦТВА**

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
8 листопада 2023 р.*

Запоріжжя
2023

1

Рис. 11. Приклад оформлення титульної сторінки матеріалів конференції

УДК [633+634+635](08)
Т 13

Рекомендовано Вченою Радою Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного, Протокол № 4 від 28.11.2023 р.

Актуальні питання виробництва продукції рослинництва та садівництва: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Запоріжжя, 8 листопада 2023 р.) / ТДАТУ; ред. кол. С. В. Кюрчев, А.І. Панченко [та ін.]. Запоріжжя : ТДАТУ, 2023. 108 с.

У збірці представлені матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції за результатами досліджень та актуальних питань щодо виробництва продукції рослинництва та садівництва в Україні.

Матеріали будуть цікаві викладачам закладів вищої освіти, науковим співробітникам, аспірантам, докторантам, здобувачам вищої освіти, фахівцям і керівникам сільськогосподарських підприємств та науково-дослідних установ, всім, кого цікавить проблематика запровадження інноваційних технологій вирощування, первинної переробки та зберігання сільськогосподарських культур, фізіолого-біохімічні основи підвищення врожайності та якості продукції рослинництва та садівництва, питання механізації та автоматизації агротехнологій в галузі.

Відповідальність за зміст наданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Редакційна колегія: Кюрчев С. В. - д.т.н., професор, ректор Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного; Панченко А. І. - д.т.н., професор, проректор з наукової роботи ТДАТУ; Іванова І. Є. - к.с.-г.н., доцент, декан факультету агротехнологій та екології ТДАТУ; Кувачов В. П. - д.т.н., професор, декан механіко-технологічного факультету ТДАТУ; Колокольчикова І. В. - д.т.н., професор, декан факультету економіки та бізнесу ТДАТУ; Галько С. В. - к.т.н., доцент, декан факультету енергетики та комп'ютерних технологій ТДАТУ; Колесніков М. О. - к.с.-г.н., доцент, завідувач кафедри рослинництва та садівництва імені професора В. В. Калитки ТДАТУ.

Адреса для листування:

69000, Україна, Запорізька обл., м. Запоріжжя, пр. Соборний, 226

e-mail: ros1@tsatu.edu.ua

Сайт конференції: <https://peers.international/uk/cichpp>

Конференція організована в рамках міжнародного проекту ОРІМА – “Відкриті практики, прозорість та доброчесність для сучасної вищої школи” за підтримки Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти України.

©Автори тез, включені до збірника, 2023

©Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2023

Рис. 12. Приклад оформлення звороту титульного аркуша матеріалів конференції

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Олена Михайленко, Галина Антонова,
Ілля Тетервак

**ІНЖЕНЕРНА МЕХАНІКА (ТЕОРЕТИЧНА МЕХАНІКА)
СТАТИКА. КІНЕМАТИКА**

Конспект лекцій

Запоріжжя, 2023

Рис. 13. Приклад оформлення обкладинки курсу лекцій

УДК [621.8+531.2](075)
М69

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
механіко-технологічного факультету
(протокол № 3 від 25.10.2023 р.)*

Рецензенти:

- Чижиков І.О.** – к.т.н., доцент кафедри «Мехатронні системи тракторів та сільськогосподарські машини»;
Бондар А.М. – к.т.н., ст. викладач кафедри «Експлуатація та технічний сервіс машин».

М 69 Михайленко О.Ю., Антонова Г.В., Тетервак І.Р. Інженерна механіка (Теоретична механіка). Статика: конспект лекцій. Запоріжжя : ТДАТУ, 2023. 122 с.

Конспект лекцій складено з метою допомогти здобувачам вищої освіти під час підготовки до занять, заліків та іспитів із курсу «Інженерна механіка (Теоретична механіка)». Вивчення механіки в межах курсу фізики недостатньо для всебічної підготовки бакалаврів та спеціалістів-механіків. Надалі здобувачі освоюватимуть багато інших дисциплін, що спираються на знання, які вони отримають у теоретичній механіці. Такими дисциплінами будуть: опір матеріалів, теорія машин та механізмів, деталі машин, гідравліка та ін. Конспект лекцій – це короткий, і, по можливості, доступний виклад основних понять, допоможе надалі швидше увійти у світ теоретичної механіки.

Зміст видання відповідає освітньо-професійній програмі підготовки бакалаврів зі спеціальностей: 133 «Галузеве машинобудування» за ОПІ «Комп'ютерний інжиніринг харчових і переробних виробництв» та 131 «Прикладна механіка» за ОПІ «Комп'ютерне проектування і дизайн».

УДК [621.8+531.2](075)

© Михайленко О.Ю., Антонова Г.В.,
Тетервак І.Р., 2023

© Таврійський державний
агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, 2023

Рис. 14. Приклад оформлення звороту титульного аркуша курсу лекцій

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Методичні вказівки
до практичної роботи
для здобувачів вищої освіти
спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»

Запоріжжя
2024

Рис. 15. Приклад оформлення титульної сторінки методичних вказівок

УДК 811.161.2

M54

*Рекомендовано до друку методичною комісією
факультету енергетики і комп'ютерних технологій Таврійського державного
агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного
(протокол № 9 від 29 травня 2024 р.)*

Рецензенти:

Деркачова О.С. – доктор філологічних наук, професор кафедри педагогіки початкової освіти Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника;

Шлісна Л.І. – доктор філософії з педагогічних наук, доцент кафедри суспільно-гуманітарних наук Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

M 54 **Українська мова (за професійним спрямуванням):** методичні вказівки до практичної роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка ОПП «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» / Укл. Т.М. Шарова, А.В. Землянська. Запоріжжя : ТДАТУ, 2024. 64 с.

Методичні вказівки містять завдання до практичної роботи з курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)», рекомендовану літературу до засвоєння кожної теми, рекомендації та алгоритми виконання цих завдань, візуалізовані інструктивно-методичні матеріали, тексти для опрацювання в межах дисципліни, словник термінів і понять, зразки тестових завдань тощо.

© Таврійський державний
агротехнологічний університет імені
Дмитра Моторного, 2024

Рис. 16. Приклад оформлення звороту титульного аркуша методичних вказівок